

BESLUT "NATURRESERVAT TANGERÅSEN": 2005-10-25
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT TANGERÅSEN": 2005-10-25
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT TANGERÅSEN": 2005-10-25

*****

ÄLVDALENS KOMMUN
Kommunstyrelsen 2005-10-25
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2005-10-18

Ks § 140
Au § 121 Dnr 253/2005 Titel 832

NATURRESERVAT TANGERÅSEN

1993 påbörjades i kommunen arbetet med bildande av naturreservatet Tangeråsen, av fastigheten Månsta 24:3. Området är beläget norr om Rämjasjön, ca 5 km väster om Älvdalen. Området är starkt kuperat och består av barrskog, myr och västlig taiga. Naturskogspartierna är mycket skyddsvärda och utgör fina exempel på s.k. nyckelbiotoper i ett för övrigt starkt påverkat skogslandskap.

Området är livsviktigt för många arter som är beroende av mindre påverkade skogar. Inom området finns habitat för spillkråka, tre-tåig hackspett, gråspett, järpe, orre, tjäder, pärluggla och sparvuggla.

Området är lättillgängligt och det skulle fungera utmärkt för undersökningar och utbildning.

Förslaget är att kommunstyrelsen, med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar område som avgränsats på bifogad beslutskarta (bilaga 2) för naturreservat. För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar kommunstyrelsen, med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla för naturreservatet.

Med stöd att 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer kommunstyrelsen skötselplan för reservatets långsiktiga skötsel (bilaga 3). Naturvårdsförvaltaren ska vara Älvdalens kommun.

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar att - med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar område som avgränsats på bifogad beslutskarta (bilaga 2) för naturreservat.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar kommunstyrelsen, med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla för naturreservatet.

Med stöd att 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer kommunstyrelsen skötselplan för reservatets långsiktiga skötsel (bilaga 3). Naturvårdsförvaltaren ska vara Älvdalens kommun.

*****

BILAGA 3

Beslut i kommunstyrelsen 2005-10-25

SKÖTSELPLAN

NATURRESERVATET TANGERÅSEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 ADMINISTRATIVA DATA
- 2 GRUNDEN FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER
- 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
  - 3.1 Allmän beskrivning
  - 3.2 Nuvarande markanvändning
  - 3.3 Tillgänglighet
  - 3.4 Källuppgifter

PLANDEL

- 1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN
  - 1.1 Övergripande mål
  - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
    - 1.2.1 Hävd av skogsområde
    - 1.2.2 Skogsbrand
    - 1.2.3 Utmärkning av reservatets gräns
    - 1.2.4 Detaljerade riktlinjer
- 2 ANORDNINGAR FÖR BESÖKARE
  - 2.1 Övergripande mål
  - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
    - 2.2.1 Information
    - 2.2.2 Parkeringsplatser
- 3 TILLSYN
- 4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNING

*****

ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 ADMINISTRATIVA DATA
(se registeruppgifter)
- 2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
(se reservatsbeslutet)
- 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
  - 3.1 Naturförhållanden

Området är beläget norr om Rämjasjön 5 km väster om Älvdalens Kyrkby. Området är starkt kuperat och berggrunden består av Dalaporfyr, delvis överlagrad med diabas. Markvegetationen utgörs i huvudsak av frisk blåbärs-ristyp men det finns även inslag av örter.

Området innehåller allt från kalhygge till 200-årig barrskog. Stora arealer består av barrnaturskogar, bl.a. i nordsluttningen mot Tangeråstjärn, på Digerberget och Rull-Lassåsen, där endast enstaka plockhuggning skett under senare decennier. Det finns även inslag av enstaka lövträd som asp, sälg, vårtbjörk och rönn. Områdena innehåller en hel del död ved i form av lågor och torr-rakor. Ett flertal fynd av rödlistade arter och s.k. signalarter bland kryptogamer och kärlväxter har gjorts. Bland fynden kan nämnas: rynkskinn, gränsticka, rosenticka, doftskinn, ullticka, tallticka, violettgrå tagellav, vitgrynig nållav, rörsvepemossa, toлта, knärot, ögonpyrola, grönkulla samt spillkråka och tretåig hackspett. I östligaste delen av skiftet ligger ett litet område med drygt 200-årig tallskog.

Naturskogspartierna inom det blivande reservatet är mycket skyddsvärda och utgör fina exempel på s.k. nyckelbiotoper i ett övrigt starkt påverkat skogslandskap.

Andra delar av området består av kulturskogar av olika åldrar och beskaffenhet.

Hela området är mer eller mindre brandpåverkat och det finns spår av 4-5 bränder.

3.2 Nuvarande markanvändning

Skogsbruk, jakt och övrigt friluftsliv.

3.3 Tillgänglighet

Reservatet är lätt tillgängligt via en skogsbilväg förbi Digerbergstjärn eller via en strövstig som utgår från norra änden av Rämmasjön.

3.4 Källuppgifter

Uppgifter har hämtats från Skogsvårdsstyrelsen nyckelbiotopsinventering samt från yttranden av Länsstyrelsen i Dalarna till Kammarkollegiet, om arvsavstående efter Dahl Sven Jansson.

PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel skall vara att bevara naturmiljön med dess naturliga successioner, med undantag av tidigare skötta delar, där vissa åtgärder kan bli aktuella. Exempel på åtgärder kan vara att gynna lövträd och skapa högstubbar, för att förstärka naturvärdena. Vidare skall reservatet fungera som en utbildningslokal för t.ex. skogsägare och skolelever där man skall få möjligheter att studera kulturskogen och naturskogens skillnader och processer.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Hävd av skogsområde

De områden som streckats på beslutskartan se bilaga 2, skall få utvecklas fritt.

Övriga områden inom reservatet som är mer eller mindre brukade sedan tidigare, skall i huvudsak få utvecklas fritt, men vissa åtgärder i form av gallring och röjning för att gynna lövträd, skapa högstubbar och andra åtgärder som syftar till att förstärka naturvärdena, skall vara tillåtna. Vidare skall det inom begränsade partier vara möjligt att sköta skogen mer produktionsinriktat, för att ha dessa områden som referensytor i jämförelse med de områden som lämnas för fri utveckling.

1.2.2 Skogsbrand

Bränder oavsett hur de uppkommit skall släckas enligt gällande brandlagsstiftning. Om det inte innebär några släckningstekniska hinder eller extra kostnader är det önskvärt att brandmyndigheten efter eget beslut tillåter elden att bränna av en del av reservatet - upp till maximalt 5 ha. Reservatet är kraftigt brandpräglat och det vore därför önskvärt med någon form av naturvårdsbränning för att upprätthålla brandregimen. Förutsättningen för detta är dock att brandmyndigheten ger sitt medgivande samt att kostnader och försäkringsfrågor är klarlagda.

1.2.3 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatets gräns skall utföras enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

1.2.4 Detaljerade riktlinjer

Mer detaljerade riktlinjer när det gäller skötseln får utformas efter hand och i takt med att ny kunskap kommer fram.

2 ANORDNINGAR FÖR BESÖKARE

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är också att ge besökare möjlighet att studera de värden som naturskogen erbjuder och jämföra dessa med förhållandena i en brukad kulturskog.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Information

Vägvisare sätts upp vid vägen norr om Rämmasjön där stigen går upp till reservatet och Tangeråsen. En informationstavla sätts upp vid reservatsgränsen, där stigen går in i reservatet, samt en vid vägen norr om Digerbergstjärn.

2.2.2 Parkeringsplatser

Besöksfrekvensen bedöms ej bli så stor att särskilda parkeringsplatser behövs.

3 TILLSYN

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta ett dagsverke per år.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Underhåll av fornlämningar, framställning och utplacering av skyltar samt uppmärkning av stigar och reservatsgränser bekostas av Älvdalens kommun.

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar av 2004 års pris-

nivå. Dagsverkskostnaden beräknas till 2 500 kr inklusive material och utrustning.

Engångskostnader

Utmärkning av reservatets gräns och led.

5 dv á 2 500 kr

12 500:-

Tillsyn och underhåll

Tillsyns-, underhålls - och materialkostnader/år 3 500:-

*****

Beslut taget i kommunstyrelsen 2005-10-25

BILDANDET AV NATURRESERVATET TANGERÅSEN I ÄLVDALENS KOMMUN

REGISTERUPPGIFTER

Namn: Naturreservatet Tangeråsen
 Kommun: Älvdalen
 Läge: Norr om Rämmasjön ca 5 km V Älvdalen
 Kartblad: Ekonomiska kartan 14D8J, 14D8A
 Fastighet: Månsta 24:3
 Naturvårdsförvaltare: Älvdalens kommun
 Markägare: Älvdalens kommun
 Areal: 119 ha
 Naturtyper: Vatten 5 ha, Barrskog 113 ha, Myr 1 ha
 Natura 2000 habitat: Västlig taiga
 Natura 2000 art: spillkråka, tretåig hackspett, gråspett, järpe, orre, tjäder, pärluggla och sparvuggla.
 Naturgeografisk region: 30 a (Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden)
 Skyddsmotiv: Biologiska, friluftsliv och undervisning
 Skyddsföreskrifter
 prod. skogsmark: A6, A7
 Befintliga anlägggn.: Saknas

BESKRIVNING AV RESERVATET

Naturreservatet Tangeråsen är beläget norr om Rämmasjön cirka 5 km väster om Älvdalens Kyrkby. Området är starkt kuperat och består av dalaporfyr, delvis överlagrad med diabas. Markvegetationen utgörs i huvudsak av frisk blåbärs-ristyp men det finns även inslag av örtyper.

Naturreservatet innehåller allt från kalhygge till 200-årig barrskog. Stora arealer består av barrnaturskogar, bl.a. i nordslutningen mot Tangeråstjärn, på Digerberget och Rull-Lassåsen, där endast enstaka plockhuggning skett under senare decennier. Det finns även inslag av enstaka lövträd som asp, sälg, vårtbjörk och rönn. Områdena innehåller en hel del död ved i form av lågor och torrakor. Ett flertal fynd av rödlistade arter och så kallade signalarter bland kryptogamer, kärlväxter och fåglar har gjorts. Bland fynden kan nämnas: rynkskinn, gränsticka, rosenticka, doftskinn, ullticka, tallticka, violettgrå tagellav, vitgrynig nållav, rörsvepemossa, tolta, knärot, ögonpyrola, grönkulla samt spillkråka och tretåig hackspett. I östligaste delen av skiftet ligger ett litet område med drygt 200-årig tallskog.

Naturskogspartierna inom det blivande reservatet är mycket skydds-

värda och utgör fina exempel på så kallade nyckelbiotoper i ett i övrigt starkt påverkat skogslandskap.

Andra delar av området består av kulturskogar av olika åldrar och beskaffenhet.

Hela området är mer eller mindre brandpåverkat och det finns spår av 4-5 bränder. Vid bäcken som rinner från Tangeråstjärn finns en kolbotten. Vidare finns det spår av några gamla husgrunder.

ÄRENDETS BEREDNING

Älvdalens kommun begärde arvsavstående av ett skifte på fastigheten Månsta 24:1, efter Dahl Sven Jansson för att skydda de höga naturvärdena. Kammarkollegiet beslutade 1996-05-20 att avstå området till Älvdalens kommun. I början av 1998 löste kommunen även in delar av fastigheterna Månsta 19:1 och 20:1 som gränsar mot det tilltänkta reservatet.

GRUND FÖR BESLUTET

Naturreseptatet Tangeråsen innehåller värdefulla naturskogsområden som är livsviktiga för många arter som är beroende av mindre påverkade skogar. För att säkerställa fortlevnaden för dessa hotade växt- och djurarter och bevara den biologiska mångfalden, är det nödvändigt att skydda de sista rudimenten av naturskogar i skogslandskapet och det bör därför ges lagstadgat skydd i form av naturreseptat. Området ligger lättillgängligt och det skulle fungera utmärkt för undersökningar och utbildningar av t.ex. skogsägare, samt elever vid skolorna i Älvdalen. Här finns det möjligheter att iordningsställa och studera avvägning mellan skogsproduktion och bevarande av biologisk mångfald.

KOMMUNSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Kommunen det område som avgränsats på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreseptat. För att tillgodose syftet med naturreseptatet förordnar Kommunen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreseptatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Kommunen skötselplanen för reservatets långsiktiga skötsel, bilaga 3. Naturvårdsförvaltaren ska vara Älvdalens kommun.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda de värdefulla naturskogsområdena med dess värdefulla flora och fauna och naturliga successioner. Ändamålet är även att ge möjlighet till naturupplevelse och studera skillnader mellan brukade och orörda skogsmiljöer för att öka förståelsen för bevarande av den biologiska mångfalden.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

- A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 7 KAP 5 § MILJÖBALKEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT ANVÄNDA MARK- OCH VATTENOMRÅDEN INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dika, dämna eller på något sätt skada mark och vatten. Undantag skall gälla vid underhåll av befintliga vägar.
2. Inplantera för området främmande växt- eller djurarter.
3. Framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag skall gälla vid uttransport av älg under förutsättning att endast lättare dragfordon med lågt marktryck används, t.ex. järnhäst eller fyrhjuling. Snöskoter får framföras på markerade leder på snötäckt mark.
4. Tillföra kalk, skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
5. Avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd.
6. Uppföra mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, radiomast eller annan anläggning.
7. Upplåta eller använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller motsvarande.

Punkterna A4, A6 och A7 gäller inom vissa delar av reservatet, se bifogad skötselplan.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid tillsyn och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet. Åtgärderna är angivna i bifogad skötselplan bilaga 3.

B. FASTIGHETSÄGARE OCH INNEHAVARE AV SÄRSKILD RÄTT FÖRPLIKTIGAS MED STÖD AV 7 KAP 6 § MILJÖBALKEN ATT TÅLA VISST INTRÅNG INOM RESERVATET SÅSOM

1. Att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 7 KAP 30 § MILJÖBALKEN OM RÄTTEN ATT FÄRDAS OCH VISTAS INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon i terrängen. Körning får ske i samband med räddningsverksamhet. Undantag gäller även för framförande av snöskoter på markerade leder på snötäckt mark.
2. störa eller skada djurlivet t.ex. genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m.
3. skada växande eller döda - stående eller kullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, lavar och vedsvampar.